

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2005. május 26.

ESZPERANTÓ NYELV

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

OKTATÁSI MINISZTERIUM

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak a Javítási-értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás 1 pontot ér.
3. Ha a vizsgázó egy kérdésre több választ ad, akkor sem adható pont, ha a jó válasz is közte van.
4. Fél pont és többletpont nem adható.
5. A feladatok után található szürke mező szolgál a pontozásra: a helyes megoldást jelölje egyessel, a helytelen nullával!
6. A pontszámok összesítése a feladatlapok utolsó oldalán található összesítő táblázatban történik.
7. Az egyes vizsgarészekben a kérdések száma nem mindig egyezik meg a vizsgapontok számával, ezért helyenként átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja a Javítási-értékelési útmutató táblázatait!

Olvasott szöveg értése**Általános útmutató**

Az elérhető maximális vizsgapont: 33.

Az elérhető maximális dolgozatpont: 25.

A dolgozatpontok vizsgapontokká való átalakítása az alábbi táblázat szerint történik:

dolgozatpont	vizsgapont
25	33
24	32
23	30
22	29
21	28
20	26
19	25
18	24

dolgozatpont	vizsgapont
17	22
16	21
15	20
14	18
13	17
12	16
11	15
10	13

dolgozatpont	vizsgapont
9	12
8	11
7	9
6	8
5	7
4	5
3	4
2	3
1	1

Részletes útmutató**1. feladat**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
G	B	E	C	A	F	H

2. feladat

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
A	B	C	A (C)	D	C	D	A	C	A

3. feladat

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
d	b	a	b	d	b	c	a

Nyelvhelyesség

Általános útmutató

Az elérhető maximális vizsgapont: 18.

Az elérhető maximális dolgozatpont: 26.

A dolgozatpontok vizsgapontokká való átalakítása az alábbi táblázat szerint történik:

dolgozatpont	vizsgapont
26	18
25	17
24	17
23	16
22	15
21	15
20	14
19	13
18	13

dolgozatpont	vizsgapont
17	12
16	11
15	11
14	10
13	9
12	8
11	7
10	7
9	6

dolgozatpont	vizsgapont
8	5
7	5
6	4
5	3
4	3
3	2
2	1
1	1

Részletes útmutató

1. feladat

1. via
2. vi (ŝi)
3. ŝi (vi)
4. ili(vi)
5. vin
6. via
7. ĝin

2. feladat

8. as
9. aj
10. an
11. on
12. i
13. e
14. ojn
15. o

3. feladat

16. em/ ebl / end
17. il / ar / aĵ
18. ge / mal /fi
19. aĵ / ec /an
20. re / ek /dis
21. in/ aĵ /eg
22. ul / ind /ar
23. an / em / ar
24. mal / re / ge
25. ej / an / et
26. ig / iĝ / em

Hallott szöveg értése**Általános útmutató**

Helyesírási és nyelvhelyességi hibáért nem vonunk le pontot.

Az elérhető maximális vizsgapont: 33.

Az elérhető maximális dolgozatpont: 24.

A dolgozatpontok vizsgapontokká való átalakítása az alábbi táblázat szerint történik:

dolgozatpont	vizsgapont
24	33
23	32
22	30
21	29
20	28
19	26
18	25
17	24

dolgozatpont	vizsgapont
16	22
15	21
14	20
13	18
12	17
11	15
10	13
9	12

dolgozatpont	vizsgapont
8	11
7	9
6	8
5	7
4	5
3	4
2	3
1	1

Részletes útmutató**1. feladat**

	V	F
1.	X	
2.		X
3.		X
4.	X	
5.		X
6.	X	
7.		X
8.		X

2. feladat

9. 600 / sescent

10. ĉirkaŭ / apud la urbo/ en la tajgo

11. internacia

12. sep

13. ne

14. en 2002/dumildu

15. kultura

16-17. festivaloj kaj konkursoj

3. feladat

18. kien

19. proksime

20. loĝas

21. koridora

22. dekdu

23. multekosta

24. unudirektan

Az elhangzott szövegek

1.

Mi loĝas en vilaĝeto de malgranda kaj bela Mez-Eŭropa lando, Hungario. Ni loĝas malproksime de grandaj urboj kaj aliaj landoj.

Mi havas 11 jarojn kaj kun ĝojo mi lernas fremdajn lingvojn. Interesiĝo al ili devenas de la patrino, kiu parolas multajn lingvojn. En la lernejo mi lernas la anglan lingvon, sed hejme mi havas – krom la angla – rusajn, germanajn, francajn lernolibrojn kaj, ne delonge, ankaŭ esperantajn lernolibrojn. Antaŭ du jaroj okazis, ke iun tagon mi trovis interesajn librojn sur la skribotablo de mia patrino. Mi tuj demandis ŝin: „Ĉu vi lernas novan lingvon?” „Jes.” respondis ŝi. „Mi lernas la lingvon de la estonteco.”

Ankaŭ mi volis eklerni Esperanton, kaj mia patrino estas bona instruanto, cetere ŝi laboras, kiel bibliotekisto. Ŝi ofte diras al mi. „Kara filinjo, kiom da lingvoj, tiom da vivoj.” Kaj ŝi aktive uzas la lingvojn: korespondas tra la mondo, de Japanio ĝis Brazilo, ĉefe per Esperanto. Jam ankaŭ mi havas korespondamikojn en Esperanto kaj kvankam mi loĝas en vilaĝeto, kaj kvankam mi ne havas monon por vojaĝi tra la mondo, tamen mi facile povas ekkoni diversajn landojn, homojn, kutimojn, bestojn... dank’al Esperanto.

(Juna Amiko 2003/105)

2.

Nia urbo, Ĉeboksari situas sur alta bordo de riverego Volgo, en la centro de Rusio, 600 kilometrojn oriente de Moskvo. Ĉirkaŭ la urbo troviĝas arbaroj, kampoj, kaj montetoj. Kaj sur la transa bordo de Volgo etendiĝas vera tajgo: belegaj pinarbaroj, multaj belaj lagoj kun cignoj.

Nia urbo, kiel la plej multo de rusaj urboj estas internacia laŭ la loĝantaro. Tie loĝas preskaŭ 500 mil homoj, entute sep diversaj nacioj. La plej granda parto de la loĝantaro estas rusoj kaj ĉuvaŝoj, sed vivas tie ankaŭ ukrainoj, belorusoj kaj reprezentantoj de la najbaraj respublikoj : tataroj, mareoj, mordovoj, urdvinoj. En nia urbo oni parolas du ĉefajn lingvojn: la rusan kaj la ĉuvaŝan. La aliaj nacioj parolas inter si sian gepatran lingvon. Kvankam en nia urbo loĝas multaj diversaj nacioj, ni vivas en plena harmonio. Ĉe ni neniam estas bataloj pro naciaj diferencoj, kaj ni esperas, ke ili neniam estos, ĉar ni tre ŝatas nian naskiĝurbon. Ni havas kialon por fieri pri ĝi, ĉar en la jaro 2002 nia urbo ricevis la titolon « Plej pura kaj komforta urbo de Rusio ». Kaj en 2003 Ĉeboksari fariĝis la kultura ĉefurbo de Volgo-regiono. En la urbo okazis multaj interesaj aranĝaĵoj, ekzemple festivaloj, konkursoj.

(Juna Amiko 2004/3)

3.

K: Bonan tagon! Ĉu ĉi tie oni vendas revenbiletojn?

B: Jes, sinjoro. Kien vi volas iri?

K: Hejmen.

B: Jes.... hejmen. Pli precize mi petas. Kie estas via hejmo?

K: Kie? Nu. Proksime al la parko, kie estas naĝejo kaj sporthalo, malantaŭ la meblofabriko, inter...

B: Sendube bela kvartalo. Sed malpli precize, mi petas. En kiu urbo vi loĝas?

K: Flusurbo.

B: Flusurbo. Bone. Ĉu en la unua klaso aŭ la dua klaso?

K: En la dua, mi petas.

B: Ĉu por fumantoj aŭ nefumantoj?

K: Por nefumantoj, mi petas.

B: Ĉu kun fenestra aŭ koridora sidloko?

K: Kun fenestro, mi petas.

B: Bone. Dekdu eŭrojn, kaj kvindek, bonvolu.

K: Kio? Ĉu tiom multekosta? Mi havas nur dek eŭrojn kun mi. Kiam mi venis mi pagis nur ses eŭrojn kaj dudekkvin.

B: La duonon.

K: Precize la duonon. Tiom alta ne estas la inflacio.

B: Sed tiam vi aĉetis unudirektan bileton.

K: Kaj precize tian mi volas aĉeti nun.

B: Ho, pardonu sinjoro, mi miskomprenis vin. Mi kredis, ke vi volas aĉeti revenbileton.

K: Jes, mi volas aĉeti unudirektan revenbileton, ĉar mi volas reveni hejmen.

(Juna Amiko 2002/6)

Íráskészség

Általános útmutató

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Mindegyik írásbeli munkát e szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A javítás alapelvei

1. Az adott szinten bizonyos lexikai egységek és nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.
2. Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.
3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó kevesebbet vagy többet ír a megadott szöveghossznál.
4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.
5. A javító tanár szöveges értékeléssel is kiegészítheti a pontozásos értékelést.

1. feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és szöveghossz	5 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Összesen	10 pont

Amennyiben a dolgozat a „*Tartalom és szöveghossz*” értékelési kategória alapján 0 pont, akkor a többi szempont nem értékelhető, az összpontszám 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom és szöveghossz

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- megfelelően dolgozta-e ki a témát,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

A tartalmi teljesség megítélésénél az a döntő, hogy a vizsgázó közli-e az adott szituációban lényeges információkat. Egyes vizsgafeladatoknál a tartalom értékelésénél a segédanyag tartalmi információi is irányadók lehetnek. Ekkor azt is figyelembe kell venni, hogy a vizsgázó írásműve nem tartalmaz-e sokkal kevesebb információt, mint a segédanyag. Amennyiben azonban a feladat nem tartalmaz erre vonatkozó utasítást, akkor nem kérhető számon a vizsgázón az összes segédanyagban megjelenő információ.

A dolgozat tartalmi szempontból megfelelő abban az esetben is, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír.

A nyelvi okokból érthetetlen szövegrészeket a *Tartalom* szempontnál nem lehet értékelni. Ez vonatkozik a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben

használt szövegrészekre is. Az ilyen típusú hibákat figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is. El kell fogadni azonban az olyan szövegrészeket, amelyeket a vizsgázó a segédanyagból vett át, és jó nyelvi környezetben használ.

Amennyiben a vizsgázó olyan információt közöl, ami nem magyar anyanyelvű olvasó számára nem értelmezhető, a tartalom kidolgozása nem tekinthető teljesen megfelelőnek.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek,
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újra-olvasás után érthető.

Javítási jelrendszer

A hibákat a lap jobb oldalán található sávokban kell jelölni a következők szerint:

1. oszlop:

Tartalom és szöveg

Bekarikázott számokkal jelöljük a teljesen kifejtett irányítási szempontokat. Mínuszjel követi a csak részben kifejtett szempontot.

2. oszlop:

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

Ny = nyelvhelyességi hiba (lexikai vagy nyelvtani hiba),

H = helyesírási hiba,

É = értelemzavaró nyelvi hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,

hiányjel = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

aláhúzás_i = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat, valamint az olyan hibákat, amelyeknél az adott nyelvtani struktúra ismerete nem várható el a vizsgázótól, csak a szövegben kell jelölni, a javításávban nem.

Értékelési skála (1. feladat)*Tartalom és szöveghossz*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó megfelelően dolgozta ki a témát, és elérte és nem is haladta meg jelentősen a megadott szövegmennyiséget (40–80 szó).	A vizsgázó általában megfelelően tárgyalta a témát, és legalább 40 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó csak részben megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg 40 szónál rövidebb.	A vizsgázó nem megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg nagyon rövid. vagy: A vizsgázó más témáról ír.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondatn, alaktan, helyesírás)

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a megértést nem zavaró hibát tartalmaz.	A szövegben több hiba fordul elő, a hibák azonban alig nehezítik a megértést.	A szövegben sok hiba fordul elő, a hibák néhány ponton nehezítik a szöveg megértését.	A szöveg a nyelvi hibák miatt nem érthető.

2. feladat

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és szöveghosszúság	5 pont
Szövegalkotás	5 pont
Formai jegyek és hangnem	3 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Összesen	23 pont

Amennyiben a dolgozat a „*Tartalom és szöveghosszúság*” értékelési kategória alapján 0 pont, akkor a többi szempont nem értékelhető, az összpontszám 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése*Tartalom és szöveghosszúság*

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó más anyanyelvű olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy tizenkettedikes).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben a megfelelő kérdés feltevése azt jelenti, hogy a vizsgázó megfelelően fejtette ki az adott szempontot.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvhelyesség* szempontoknál.

A segédanyagból átvett szövegrészek esetében úgy kell eljárni, mint az első feladatnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).

A *Szövegalkotás* szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon (pl. a „mi“ személyes névmással) kezdi, nem mondható el az általa létrehozott szövegről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

Formai jegyek és hangnem

- E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a levéllel, mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és az aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyinak és a közlési szándéknak.

Az egyes formai jegyek abban az esetben helyesek, amennyiben a levélírás szabályainak megfelelnek, és illenek a levél típusához. A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Szókincs, kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvhelyesség* szempontnál.

Amennyiben például a vizsgázó helytelen elöljárót használ, ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál lehet értékelni. Ha azonban egyáltalán nem használ vonzatot, ezt a hibát csak a *Nyelvhelyesség* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvhelyesség

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést.

Javítási jelrendszer

A hibákat a lap jobb oldalán található sávokban kell jelölni a következők szerint:

1. oszlop:

Tartalom és szöveg hossz

Bekarikázott számokkal jelöljük a teljesen kifejtett irányítási szempontokat. Minuszjel követi a csak részben kifejtett szempontot.

Szövegalkotás

T = helytelen tagolás

K = kohéziós hiba

Formai jegyek és hangnem

F = hiányzó,

bekarikázott F = meglévő formai jegyek

Hn = nem megfelelő hangnem

2. oszlop:

Szókincs, kifejezésmód

L = lexikai hiba

LÉ = értelemzavaró lexikai hiba.

Kif = kifejezésmódbeli hiba

3. oszlop

Nyelvhelyesség (mondattan, alaktan, helyesírás)

Ny = nyelvhelyességi hiba

H = helyesírási hiba

NyÉ = értelemzavaró nyelvi hiba

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

hullámos vonal = lexikai, kifejezésmódbeli hiba

hiányjel = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

aláhúzás_i = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat, valamint az olyan hibákat, amelyeknél az adott nyelvtani struktúra ismerete nem várható el a vizsgázótól, csak a szövegben kell jelölni, a javításávban nem.

Értékelési skála (2. feladat)			
<i>Tartalom és szövegösszesség</i>			
5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó öt irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg. A megadott szövegösszesség keretei között maradt (80–120 szó).	A vizsgázó négy vagy három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg. Legalább 80–90 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és van még olyan irányító szempont, amelyet részben tárgyalt. vagy: A vizsgázó legalább három irányító szempontot tárgyalt részben. A kommunikációs célokat részben valósította meg. 60-80 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó egy irányító szempontot sem dolgozott ki megfelelően. vagy: A vizsgázó háromnál kevesebb irányító szempontot tárgyalt részben. Alapvető kommunikációs célját nem éri el. vagy: A vizsgázó más témáról írt. A dolgozat terjedelme 40 szónál rövidebb.
<i>Szövegalkotás</i>			
5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő. A vizsgázó megfelelő nyelvi eszközök használatával valódi szöveget hoz létre.	A szöveg felépítése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezési.	A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és befejezés. A szövegszerűség csak nyomokban fedezhető fel. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Az írásmű izolált mondatok halmazából áll. A levél annyira rövid, hogy szöveggé nem értékelhető.
<i>Formai jegyek és hangnem</i>			
3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Helyes a megszólítás, az aláírás, a dátum és az elköszönés.	A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Van helyes megszólítás és aláírás, valamint elfogadható dátum és elköszönés.	A szöveg formai jegyei még megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Van helyes vagy elfogadható megszólítás és aláírás.	A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak. Hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás.
<i>Szókincs, kifejezőmód</i>			
5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését. A szókincs korlátai miatt többször lehet szóismétlés.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését. Sok a szóismétlés.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.
<i>Nyelvhelyesség</i>			
5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg kevés nyelvi hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgozatot.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok olyan nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt nem érthető.